

ДЕКЛАРУВАННЯ: ЩО ЦЕ ТА НАВІЩО ПОТРІБНО?

1. Що це та навіщо?

Декларування - один із найефективніших інструментів запобігання корупції у публічному секторі, завдяки якому кожен може впевнитися у доброчесності декларанта. [Це важливий процес, який робить державу прозорою](#), що є одним із найбільших запитів суспільства.

У 2016 році в Україні запроваджена система е-декларування, завдяки якій громадяни можуть контролювати та відстежувати динаміку зміни майнового стану посадовців. Обов'язок подання декларацій закріплений у Законі України "Про запобігання корупції" (далі - Закон), а Національне агентство з питань запобігання корупції (НАЗК) відповідає за контроль та перевірку їх достовірності.

2. Хто подає декларації?

Щороку близько 800 тисяч українців подають електронні декларації, в яких зазначають інформацію про своє майно, доходи й видатки, а також відповідні дані про членів їхніх сімей.

[Законом про відновлення декларування](#) у жовтні 2023 року розширено перелік декларантів. Йдеться про осіб (як правило, лікарів), які входять до складу військово-лікарських комісій (**ВЛК**), лікарсько-консультативних комісій (**ЛКК**), лікарсько-льотних комісій (**ЛЛК**) і медико-соціальних експертних комісій (**МСЕК**).

Такі зміни Верховна Рада України внесла через високий рівень корупційних ризиків у діяльності таких комісій, зумовлений, у тому числі, збільшенням актуальності та важливості їх роботи з урахуванням воєнного стану в Україні.

Так, наразі подавати декларації в [Реєстр декларацій](#) мають:

- особовий склад штатних ВЛК (пп. «г» п. 1 ч. 1 ст. 3 Закону);
- голови та члени ЛКК і МСЕК, а також голови, їхні заступники, члени та секретарі позаштатних постійно діючих ВЛК і ЛЛК, які при цьому не є особами, зазначеними у п. 1 ч. 1 ст. 3 Закону (пп. «г» п. 2 ч. 1 ст. 3 Закону).

! Звертаємо увагу, що декларантами є всі вказані категорії суб'єктів незалежно від того, в якій сфері (державній, приватній чи комунальній) такі комісії функціонують.

3. Як підготуватися?

Для підготовки до подачі декларації, варто зробити декілька кроків. Яких саме - Ви знайдете в чек листі ["Як підготуватися до подачі електронної декларації?"](#)

4. Які терміни декларування?

Кампанія декларування за 2023 рік завершується **о 23:59 31 березня 2024 року**.

Не зволікайте з заповненням декларації до останнього дня.

5. Яку декларацію потрібно подати новим декларантам?

Вид декларації залежить від того, коли та в яку комісію декларанти були включені:

1. Подання декларацій особами, які станом на 11.10.2023 включно вже перебували у складі відповідних комісій. Особам, які до набрання чинності Законом № 3384-IX вже перебували і продовжують перебувати у складі відповідних комісій (пп."г" п. 1, пп. "г" п. 2 ч. 1 ст. 3 Закону), слід подати лише щорічну декларацію з позначкою "я продовжую виконувати функції держави або місцевого самоврядування" за 2023 рік до 31.03.2024 включно.

2. Подання декларацій особами, які будуть включені до відповідних комісій в період кампанії декларування з 01.01.2024 до 31.03.2024

2.1. Особам, призначеним до особового складу штатних ВЛК (пп. "г" п. 1 ч. 1 ст. 3 Закону), слід подати:

- декларацію кандидата на посаду за 2023 рік (до призначення на посаду);
- щорічну декларацію з позначкою "я продовжую виконувати функції держави або місцевого самоврядування" за 2023 рік - до 31.03.2024 включно.

2.2. Особам, включеним до складу ЛКК і МСЕК, позаштатних постійно діючих ВЛК і ЛЛК (пп. "г" п. 2 ч. 1 ст. 3 Закону), слід подати:

- декларацію кандидата на посаду за 2023 рік - протягом 10 календарних днів з дня включення до складу відповідної комісії;
- щорічну декларацію з позначкою "я продовжую виконувати функції держави або місцевого самоврядування" за 2023 рік - до 31.03.2024 включно.

! Якщо особа подала щорічну декларацію за минулий рік, декларація кандидата на посаду за цей період не подається.

Довідково:

***Щорічна декларація** – декларація, яка подається в період з 1 січня до 31 березня року, наступного за звітним роком. Така декларація охоплює звітний рік (період з 1 січня до 31 грудня включно), що передує року, в якому подається декларація, та за загальним правилом містить інформацію станом на 31 грудня звітного року.*

6. Якщо виявлено помилку в уже поданій декларації, як її виправити?

У Реєстрі можна зберегти чернетку документа та продовжити роботу пізніше.

Для того, щоб внесена персональна інформація зберігалась, Вам потрібно працювати з документами на одному комп'ютері в одному інтернет-браузері та підтвердити збереження чернетки підписом КЕП.

Зверніть увагу, якщо Ви виявили помилку у вже поданій декларації, Ви можете протягом тридцяти днів подати виправлену декларацію, проте - лише один раз. Слід натиснути кнопку «Подати виправлену декларацію», яка є активною упродовж відповідного строку в персональному електронному кабінеті декларанта у полі поданої декларації.

7. Яка відповідальність за неподання або несвоєчасне подання декларації?

Закон вимагає від декларантів зазначати повну і коректну інформацію, а також передбачає відповідальність за неподання декларацій або надання недостовірних відомостей в них.

Так, за несвоєчасне подання декларації без поважних причин декларації, як і за подання завідомо недостовірних відомостей, передбачена **адміністративна відповідальність за статтею 172-6 Кодексу України про адміністративні правопорушення**.

А вже за умисне неподання декларації – кримінальна відповідальність за статтею 366-3 Кримінального кодексу України.

8. Де шукати допомогу?

Вам стануть в нагоді наступні ресурси:

- ознайомтеся з актуальними роз'ясненнями з декларування у [Базі знань НАЗК](#);
- пройдіть онлайн-курс "Декларуйся!" на [навчальній платформі study.nazk](#) за [посиланням](#);
- отримайте консультацію в антикорупційного уповноваженого за місцем вашої роботи;
- зверніться до **контакт-центру НАЗК за телефоном: (044) 200-06-94**;
- якщо ж у вас виникнуть технічні питання щодо роботи з Реєстром декларацій, то відповіді на них ви знайдете за [посиланням](#).